



הוכן עי"י כולל עיון הדף

1 ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף יד.

מה הארבע כללות שאמר ר' שמעון בן אלעזר בנזיקין?

קרו ¹	שן ורגל	
חייב ²	חייב	א. רשות לניזק ולא למזיק
פטור	פטור	ב. רשות דמזיק ולא לניזק
תם - חצי נזק, מועד - נזק שלם	פטור ³	ג. לזה ולזה - חצר השותפין והבקעה
	חייב	ד. לא לזה ולא לזה - חצר שאינה של שניהם

לדחיית הגמ' דאין הברייתות חולקות, מה הדין בחצר השותפין והבקעה לענין חיוב שן ורגל?

מה הטעם	מה הדין?	
דאינה נחשבת שדה אחר ⁵	פטורים ⁴	מיוחדת בין לפירות בין לשוורים
הוי שדה אחר דאסור להכניס שורו	חייבים ⁶	מיוחדת לפירות ואינה מיוחדת לשוורים

¹ דהיינו על הנגיחה ועל הנשיכה ועל הנגיפה ועל הרביצה ועל הבעיטה.

² ולקמן מדייקת הגמ' דמשמע שהברייתא היא כדעת ר' טרפון שאמר שמשלם על קרו נזק שלם בחצר הניזק. ומהסיפא דקתני "לא לזה ולא לזה" דעל כרחך הכוונה שאינה של שניהם אבל היא של הניזק - דאלי"כ לא הוי שדה אחר, ואמרו שתם משלם חצי נזק וזה כרבנן.

³ וזה לכאורה כשיטת ר' אלעזר דלעיל (דף יג:): שאמר שחצר השותפין פטור בה על השן והרגל, וזה דלא כהברייתא דלעיל דשנה רב יוסף בברייתא ד"חצר השותפין והפונדק חייב בהן על השן ועל הרגל".

⁴ ובזה מייירי הברייתא דארבע כללות, ומדוייק שמדברת הברייתא באופן זה - דהרי אמרה "חצר השותפין ופונדק" - והרי שחצר השותפין זו היא דומיא דפונדק שאין רגילים להכניס שם שוורים רק פירות.

⁵ דהא לשניהם מותר להכניס בה את שווריהם.

⁶ ובזה מייירי הברייתא שהביא רב יוסף שהם חייבים, שמדברת הברייתא באופן זה - דהרי אמרה "חצר השותפין והבקעה" - והרי שחצר השותפין זו היא דומיא דבקעה שרגילים להכניס שם גם שוורים.